

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesu Libri Duo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

XI. Pius etiam colloquijs inescat mortales, & Deo prædam facit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

charitatis officio, & tam incensis optimorum Patrum desiderijs deesset, omnem omnino noctem transmiserit in somnem.

CAPUT XI.

Pijs etiam colloquijs inescat mortales, & Deo prædam facit.

§. I.

Totus enim verò Bernardus, ut erat divinitatis Oceano immerfus, Deoque plenus, ita aliud nihil nisi de Deo, Deipara, Divis, vel animo versabat secum, vel ore ac linguâ in alios effundebar, ardore mentis vultusque maximo, nec dulcedine minori. Unde ipse dies noctesque de cælestibus loquendo nec frangebatur lassitudine, nec alij audiendo satiabantur; sed ab ejus ore pendebant, & ad lacrimas suaviter expressas missa ex imo pectore certatim suspiria cumulabant: atque eò facilius à dicente in omnem flectebantur partem, quò manifestius, quisque adverit, verbis facta consolare, & Bernardum non docere, nisi quæ ante

Nunquam non divina loquitur.

Non tamen magis sanctè loquitur, quàm vivat.

antè longo usu trivisset ; nec sanctiùs lo-
qui, quàm viveret.

Solenne autem habuit, initio privatis
blandisque allocutionibus eorum, quos ca-
ptabat, animos sibi devincire : dein caele-
stium rerum, Numinisque amore ; contra
verò sancto quodam sui odio succendere, ut
luxu deliciisque proculcatis, ac fastu abjecto
jejunijs flagrisque corpus hostiliter habe-
rent ; porro sic accensos ad altioris vitæ stu-
dium, Deique famularum, & intimam cum
summâ Majestate consuetudinem promo-
vebat. In hunc ferè modum complures
magni nominis adolescentes, Papacoda,
Alsisa, Capece, aliòsque ; inprimis verò Fran-
ciscum Caëranum, Marchionis de Sortino
fratrem, & Robertum à Ponte (qui proprio
rejectione, Bernardi nomen in Præceptoris gra-
tiam sibi delegit) dignos Magistro discipu-
los, cum litteris erudiret, ita pietate forma-
vit, ut fluxis rebus nuncio remisso se in
Societate nostra Divino obsequio mancipa-
verint, & ad excelsam perfectioris vitæ nor-
mam magnis progressionibus evecti, plus
gloriæ à virtutis luce, quàm à Natalium
splendore laudis ac famæ fuerint conse-
quuti.

*Ad amorē
Numinis,
& summet
odium in-
flamat,
nobiles ado-
lescentes.*

§. II.

Et illum quidem, quem dixi Caëtanum *Franciscū
Caëtanum
ad magnā
sanctimo-
niam pro-
vehit.*
non minùs magni animi quàm sanguinis
heroëm, in equestribus clarum certamini-
bus, cantare, saltare, digladiari doctum, &
ad mundi leges factum, crebris ardentissi-
misque domi forisque de virtutis studio, &
cælestium rerum desiderio, atque æternita-
te tam gaudiorum, quàm suppliciorum ha-
bitis ultro citroque colloquijs, non solùm
ad generosum mundi contemptum, sed et-
iam ad perennem sui despicientiam, odiùm-
que sic inflammavit; ut sui afflicti studio
ad eam perfectæ virtutis eminentiam
evaserit, quæ omnium iudicio supra com-
munem religiosæ vitæ sanctimoniam emer-
sisse credebatur, & quia intra domesticos
hujus Ordinis parietes tota illius vivendi ra-
tio cunctis exemplo fuit, ab Alphonso Caë-
tano litterarum monumentis consignata, &
post obitum typis vulgata est, ut publicam
lucem aspiceret, & alijs quoque facem præ-
luceret. Tantum profuit Francisco, Patrem
Bernardum audivisse, de quæ animæ rebus
consilia frequenter cum eo communicasse.

§. III.

Hunc verò, Robertum ajo, unica, quam

D 5

ad

Robertum ad Parthenios Sodales habuerat, dictione a-
deò inescavit, ut juvenis excelsæ mentis, fu-
turorum tamen ad id tempus improvidus
juxtà ac incurius, non modico exarlerit ejus
audiendi desiderio, ideòque in Patris fami-
liaritatem sese penetraverit: à qua etsi nun-
quam non divinorum plenus abibat; sem-
per tamen magis magisque famelicus iden-
tidem redire compellebatur. Alebat is equi-
dem immortalitatis beatæ desideria, vitæ
que melioris procul mundi illecebris, & ina-
ni honorum fumo, fallacique divitiarum
ludibrio, missas de cælo cogitationes non
obscurè præsentiebat; at verò illustria Do-
mûs decora; auorum imagines, paternæ
opulentiaë fulgor, spes ampla hereditatis,
quæ ad ipsum, inter fratres primum, & opes
& honores devolvebat, saniora Roberti con-
filia diu multumque morabantur. Nec ne-
sciebat ista Bernardus; operiebatur tamen
veluti peritus lanista dimicantis secum ipso
discipuli victoriam, suisque eam alloquij
de rerum caducarum inanitate strenuè velut
aliud agens accelerabat. Tandem Robertus
seipso major ultrò ad Patrem advolavit, &
se in ipsius potestate futurum promisit; de-
cretum jam sibi esse, mundi laqueis se extri-
care, & in religiosa familia inter DEI famu-
los veram quærere libertatem, Cui Bern-
ardus

que adiun-
xit.

ardus nullum quidem verbum reposuit; ductâ tamen in modum Crucis manu, ter bene precatus, suum illius capiti quadratum imposuit pileum; adhæc de magnitudine divinæ vocationis verba facere ingressus, totam Æt nam, quam antè Robertus sibi incumbere arbitrabatur, omnémque difficultatum molem explosit. Quare juvenis petita à Patre licentiâ è vestigio castitatis se voto obstrinxit, ac non multò post suppliciter obtenta ab universæ Provinciæ Moderatore ad id facultate, adhuc mundo implicitus, etiam obedientiæ & paupertatis vota nuncupavit: tandem anno sæculi superioris octavo & octogesimo Societati nostræ adscriptus, non jam Robertus, sed Bernardus, & Bernardi æmulus magnam doctrinæ & virtutis laudem celeberrimus nostra etiam ætate Ecclesiastes sibi comparavit, & Patri Bernardo, quoad vixit, unice charus, secreta illius persæpe didicit, aliisque ad DEI gloriam enunciavit, quandoque dolorum, quos Colnagus ob memoriam Patientis Christi acerbissimos sentiebat, testis oculatus.

§. IV.

Pares animorum vitæque conversiones etiam in sexu impari patravit Bernardus.
Femi-

*Femina
Princeps
suadente
Bernardo
Religioni
se consecrat*

Femina Princeps, Ducum de Adria matrimonio olim nobilis, post viduata conjugio pro multis erit testibus. Cum enim varijs agitata curis, de statu salutęque anxia hæeret, omnis expers consilij, Bernardum ad se invitavit, ejusque audiendi maximo se teneri desiderio confessa est, nec, nisi ejus alloquendi copia fiat, quietis spem ullam superesse. Aduit ille quidem, sed quia Pater in arula, ad quam illa flexis genibus præstolabatur adventantem, conspexit imaginem Servatoris à Pilato in carasta expositi, cum pleno mysterijs effato, *Ecce homo*, ad vivum expressam, in eo tam lugubri DEI patientis aspectu defixus tamdiu hælit Bernardus, donec à socio ad sese ut rediret, commonestus, Quid tandem, inquit, est Domina, cujus rei gratiã me accersire placuit? Tum illa, jam diu meditata consilia, mentisque angustias pandens, tandem subjunxit, ex illo se tanquam Numinis interprete scire percipere; quid divina Majestas à se postuleret. Cui Pater, oculis tantisper in cælum elevatis: DEI voluntas est, ut mundo nuncium remittas, & inter velatas DEO Virgines vitam velata transigas, agasque non multò post animam. Secreti verò sis amantissima, ut secretorum cælestium particeps esse queas. Ita ille domum abiit, Princeps

reli-

religioni nomen vitæque reliquum consecravit, quasi indubium cæli oraculum ex ore Paris hausisset, eo virtutis incremento, ut multis maximisque sanctimonix signis coruscata, diem clauderet extremum.

§. V.

Eodem artificio sacras Monialium *Do-* *Monasteria*
 mos implebat : in quibus magno numero *Virginibus*
 tam sanguine, quam virtute illustres femi- *sacris etiã*
 næ, (& inter has Catharina in Benedictino *illustribus*
 Conceptionis Monasterio sanctitatis famã *replentur.*
 in vita & in morte vulgò nota) multis per-
 fusæ lacrimis persæpe non injucunda nar-
 ratione secum reperebant, quæ à Bernardo
 audierant monita : quibus corda flammis eo
 dicente aestuaverint : quibus solatijs mentes
 fuerint delibutæ : quibus modis ab inanita-
 tis amplexibus abstractæ, & Cælesti Sponso
 in manus traditæ : quos divinæ lucis radios
 ex loquentis ore vultuque hauserint : quæ
 dum gratâ memoriâ revoluerent, mirificè
 prædicare solebant Bernardi in dicendo
 energiam, quâ supra communem hominum
 sortem excellit.

§. VI.

Sed hæc parva sunt ; neque enim tanto
 molimine opus est, ad certas feminarum
 men-

mentes expugnandas. At robusta virorum pectora domare, veluti ceram fingere, quantumvis barbara cicurare, id enim verum non est nihil. Nemo autem tam ferreus fuerit etiam ex viris, quem non tandem flecteret Bernardus: nemo tam glaciatus, quem non liquefaceret sensim in lacrimas dictionis suæ flammis: ut in loco sæpius ad liquidum patebit. Tum verò vel maximè, quando de immensa DEI misericordia, de Christi meritis, de spei nostræ magnitudine amplificanda dicere ingressus erat, seipso major admirabiles in audientium animis cordatissimæ charitatis & fiduciæ sensus excitabat. Cælum aiebat esse nostrum, nobis conditum, nobis in illo paratas sedes & coronas, factis quæque volentibus ingressum: illuc nostrum amores ac desideria vocari & trahi animo nisi repugnent. Neque aliter, quàm nautarum palam obvios quosque ad suas intrant naviculas, Neapolim transportando ita DEVM, velut Archithalassum, nos ad Cælestis Solymæ beatum littus securè trahendos vocitare, & tantum non complere.

*Bernardus
in amplificanda
DEI misericordia
mirè disertus.*

§. VII.

In his rerum divinarum sermonibus quantum lucis ex anima per vultum emicuerit

cuerit, facilis est conjectura, quando etiam *Bernardi*
 manus, inter loquendum decoro gestu ele- *divina lo-*
 vata, & ad rei modum huc illuc versata, *quæis dex-*
 quandoque insolito fulgore visa est splen- *tera splen-*
 descere. Evénit enim, ut in cubicu- *det.*
 lo Patris plures è prima nobilitate viri de
 divinis sermocinantem audirent attentione
 & voluptate mirabili: eam tamen multò
 magis accendit insolitus, nescio quis, splen-
 dor in dextera loquentis manu, quem vide-
 bant attoniti, atque alij alijs quâ nutibus,
 quâ oculis commonstrabant, rati initio be-
 ne magni carbunculi, vel adamantis esse
 fulgorem; post verò rebus omnibus dili-
 genter exploratis, cùm nihil nisi nudam
 manum deprehendissent, in eam juere sen-
 tentiam, Deo placuisse, Bernardi ver-
 ba cælesti gemmâ si-
 gnare.

